DOMSTOLENS DOM (Tredje Afdeling)
8. april 1992 *

I sag C-62/91,

angående en anmodning, som Social Security Appeal Tribunal, Bognor Regis (Det Forenede Kongerige), i medfør af EØF-traktatens artikel 177 har indgivet til Domstolen for i den for nævnte ret verserende sag,

Gordon Sinclair Gray

mod

Adjudication Officer,

at opnå en præjudiciel afgørelse vedrørende gyldigheden af artikel 67, stk. 3, og artikel 69, stk. 1, i Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 af 14. juni 1971 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet, i den ved Rådets forordning (EØF) nr. 2001/83 af 2. juni 1983 (EFT L 230, s. 6) kodificerede udgave,

har

DOMSTOLEN (Tredje Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, F. Grévisse, og dommerne J. C. Moitinho de Almeida og M. Zuleeg,

generaladvokat: G. Tesauro
justitssekretær: assisterende justitssekretær J. A. Pompe,

* Processprog: engelsk.

efter at der er indgivet skriftlige indlæg af:

— den tyske regering ved Regierungsdirektor i Bundesministerium für Wirtschaft Ernst Röder og ved Oberregierungsrat i Bundesministerium für Wirtschaft Joachim Karl, som befuldmægtigede

— Det Forenede Kongeriges regering ved H. A. Kaya, Treasury Solicitor's Department, som befuldmægtiget

— Rådet for De Europæiske Fællesskaber ved Jill Aussant og Chiara Zilioli, Rådets Juridiske Tjeneste, som befuldmægtigede

— Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved Nicholas Khan, Kommissionens Juridiske Tjeneste, som befuldmægtiget

på grundlag af retsmøderapporten,

efter at Det Forenede Kongerige ved Barrister Eleanor Sharpston, Rådet og Kommissionen har afgivet mundtlige indlæg i retsmødet den 29. november 1991,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 16. januar 1992,

afsagt følgende

Dom

1 Ved kendelse af 25. januar 1991, indgået til Domstolen den 13. februar s.å., har Social Security Appeal Tribunal, Bognor Regis (Det Forenede Kongerige), i medfør af EØF-traktatens artikel 177 stillet to præjudicielle spørgsmål vedrørende gyldigheden af artikel 67, stk. 3, og artikel 69, stk. 1, i Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 af 14. juni 1971 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet, i den ved Rådets forordning (EØF) nr. 2001/83 af 2. juni 1983 (EFT L 230, s. 6) kodificerede udgave.

2 Disse spørgsmål er blevet rejst under en sag mellem Gray, der er britisk statsborger, og Adjudication Officer.

3 Efter at have arbejdet i Det Forenede Kongerige bosatte Gray sig i 1971 sammen med sin hustru på Gran Canaria (Spanien), hvor han indtil den 11. januar 1990 arbejdede som bestyrer af den restaurant, som hans hustru var ejer af. Gray lod sig ikke tilmelde som arbejdssøgende i Spanien, før han vendte tilbage til Det Forenede Kongerige den 26. februar 1990.

4 Da han kom tilbage til Det Forenede Kongerige, ansøgte han om ydelser ved arbejdsløshed fra den 28. februar 1990. Denne ansøgning blev afslået af Adjudication Officer med den begrundelse, at da Gray ikke havde tilbagelagt den seneste forsikringsperiode i Det Forenede Kongerige og ikke havde ladet sig tilmelde som arbejdssøgende i Spanien, før han vendte tilbage til Det Forenede Kongerige, kunne han hverken påberåbe sig artikel 67 eller artikel 69 i forordning nr. 1408/71.

5 Gray indbragte Adjudication Officer's afgørelse for Social Security Appeal Tribunal, som fastslog, at Gray heller ikke kunne påberåbe sig artikel 71, stk. 1, litra b), nr. ii), i forordning nr. 1408/71, fordi han ikke var bosat i Det Forenede Kongerige under sin seneste beskæftigelse; retten fandt det tvivlsomt, om samme forordnings artikel 67, stk. 3, og artikel 69, stk. 1, var forenelige med traktatens artikel 51, og besluttede at udsætte sagen for at stille Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Er artikel 67, stk. 3, og artikel 69, stk. 1, i forordning (EØF) nr. 1408/71 ugyldige i den forstand, at de fraviger traktatens artikel 51, som bestemmer: 'På forslag af Kommissionen vedtager Rådet med enstemmighed de foranstaltninger vedrørende social tryghed, der er nødvendige for at gennemføre arbejdskraftens frie bevægelighed'?

I bekræftende fald, hvad er virkningen af en sådan ugyldighed for Gray's krav?«

6 Hvad nærmere angår sagens faktiske omstændigheder, retsforhandlingernes forløb samt de skriftlige indlæg, der er indgivet til Domstolen, henvises til retsmøderapporten. Disse omstændigheder omtales derfor kun i det følgende i det omfang, det er nødvendigt for forståelsen af Domstolens argumentation.

Det første spørgsmål

7 Den forelæggende rets tvivl skyldes, at nogle bestemmelser i forordning nr. 1408/71 udgør hindringer for arbejdskraftens frie bevægelighed.

8 Flertallet af den forelæggende rets medlemmer er nemlig af den opfattelse, at såvel betingelsen i artikel 67, stk. 3, hvorefter en arbejdsløs person, for at kunne sammenlægge forsikrings- eller beskæftigelsesperioder, skal have tilbagelagt sin seneste forsikrings- eller beskæftigelsesperiode i den medlemsstat, hvor der ansøges om ydelser, som betingelserne i artikel 69, stk. 1, hvorefter en arbejdsløs arbejdstager, der søger beskæftigelse i en anden medlemsstat, for at bevare sin ret til ydelser ved arbejdsløshed skal have været tilmeldt som arbejdssøgende og have stået til rådighed for arbejdsformidlingen i fire uger i den medlemsstat, hvor han senest havde beskæftigelse, hindrer arbejdskraftens frie bevægelighed. Disse bestemmelser indebærer økonomiske ulemper for de arbejdstagere, som er ophørt med at arbejde i en medlemsstat og umiddelbart derefter søger beskæftigelse i en anden medlemsstat.

9 Heraf følger, at tvivlen hos flertallet af den nationale rets medlemmer skyldes, at artikel 67, stk. 3, og artikel 69, stk. 1, i forordning nr. 1408/71, i modsætning til, hvad der kræves i traktatens artikel 51, ikke indeholder de foranstaltninger vedrørende social tryghed, navnlig med hensyn til arbejdsløshed, der er nødvendige for at gennemføre arbejdskraftens frie bevægelighed.

10 Indledningsvis bemærkes, at når forordning nr. 1408/71 til fordel for fællesskabsborgere, der begiver sig til en anden medlemsstat, bestemmer, dels at der i denne

stat med henblik på erhvervelse, bevarelse eller generhvervelse af ret til ydelser ved arbejdsløshed skal tages hensyn til forsikrings- eller beskæftigelsesperioder, der er tilbagelagt efter enhver anden medlemsstats lovgivning, dels at arbejdsløse arbejdstagere, der søger beskæftigelse i en anden medlemsstat, i en begrænset periode har ret til ydelser ved arbejdsløshed i henhold til lovgivningen i den stat, hvor de senest havde beskæftigelse, skønt de ikke står til rådighed for arbejdsformidlingen i denne stat, giver den disse arbejdstagere rettigheder, som de ikke ellers ville have, og som derfor bidrager til at sikre arbejdskraftens frie bevægelighed i overensstemmelse med traktatens artikel 51.

11 Dernæst bemærkes, at traktatens artikel 51, som Domstolen har fastslået i dommen af 19. juni 1980 (forenede sager 41/79, 121/79 og 796/79, Testa, Sml. s. 1979, præmis 14), ikke forbyder fællesskabslovgiver at knytte betingelser til eller at sætte grænser for de rettigheder, som han giver med henblik på at sikre arbejdskraftens frie bevægelighed.

12 Med hensyn til retten til ydelser ved arbejdsløshed for arbejdstagere, der søger beskæftigelse i en anden medlemsstat end den, hvor de senest har arbejdet eller betalt bidrag, har Rådet fundet det nødvendigt til en sådan ret at knytte betingelser, der har til formål at fremme søgning af arbejde i den stat, hvor den pågældende senest var beskæftiget, at lade denne stat betale ydelser ved arbejdsløshed og endelig at sikre, at disse ydelser kun udbetales til personer, der faktisk søger beskæftigelse. Ved at fastsætte sådanne betingelser i artikel 67, stk. 3, og artikel 69, stk 1, i forordning nr. 1408/71 har Rådet udøvet sit skøn korrekt.

13 Det følger af det foregående, at gennemgangen af det af den nationale ret stillede spørgsmål intet har frembragt, der kan rejse tvivl om gyldigheden af artikel 67, stk. 3, og artikel 69, stk. 1, i forordning nr. 1408/71.

Det andet spørgsmål

14 I betragtning af svaret på det første spørgsmål er det ikke fornødent at besvare det andet spørgsmål.

Sagens omkostninger

15 De udgifter, der er afholdt af Det Forenede Kongeriges regering og af den tyske regering samt af Rådet og Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, som har afgivet indlæg for Domstolen, kan ikke erstattes. Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

kender

DOMSTOLEN (Tredje Afdeling)

vedrørende de spørgsmål, der er forelagt af Social Security Appeal Tribunal, Bognor Regis, ved kendelse af 25. januar 1991, for ret:

Gennemgangen af det af den nationale ret stillede spørgsmål har intet frembragt, der kan rejse tvivl om gyldigheden af artikel 67, stk. 3, og artikel 69, stk. 1, i Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 af 14. juni 1971 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet, i den ved Rådets forordning (EØF) nr. 2001/83 af 2. juni 1983 kodificerede udgave.

Grévisse Moitinho de Almeida Zuleeg

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 8. april 1992.

J.-G. Giraud
Justitssekretær

F. Grévisse
Formand for Tredje Afdeling